

कर्करोगाचे स्टेजिंग: स्टेजचा अर्थ काय

कर्करोगाचा स्टेज त्याची व्याप्ती दर्शवतो—ट्यूमर किती मोठा आहे आणि तो पसरला आहे का. स्टेज जाणून घेतल्याने डॉक्टरांना कर्करोग किती गंभीर आहे हे समजण्यास आणि उपचारांची योजना करण्यास मदत होते. सर्वात जास्त वापरली जाणारी प्रणाली TNM प्रणाली आहे, जी ट्यूमर, जवळचे लिम्फ नोड्स आणि पसरणे यांचे वर्णन करते.

साध्या भाषेत स्पष्टीकरण

स्टेज तुमच्या कर्करोगाच्या व्याप्तीचा संदर्भ देतो, जसे की ट्यूमर किती मोठा आहे आणि तो पसरला आहे का. तुमच्या कर्करोगाचा स्टेज जाणून घेणे तुमच्या डॉक्टरांना मदत करते:

- तुमचा कर्करोग किती गंभीर आहे आणि तुमच्या जगण्याच्या शक्यता समजण्यास
- तुमच्यासाठी सर्वोत्तम उपचारांची योजना करण्यास
- तुमच्यासाठी उपचार पर्याय असू शकणाऱ्या क्लिनिकल ट्रायल्स ओळखण्यास

स्टेज हा कर्करोग किती दूर गेला आहे हे सांगण्याचा एक संक्षिप्त मार्ग आहे — आणि तो अनेक उपचार निर्णयांना मार्गदर्शन करतो.

स्टेज तशीच राहते

एका कर्करोगाला नेहमी निदानाच्या वेळी दिलेल्या स्टेजने संदर्भित केले जाते, जरी तो नंतर वाढला किंवा पसरला तरी. कर्करोग काळानुसार कसा बदलला आहे याबद्दलची नवीन माहिती मूळ स्टेजमध्ये जोडली जाते. त्यामुळे स्टेज बदलत नाही, जरी कर्करोग बदलू शकतो.

स्टेज कशी ठरवली जाते

तुमच्या आजाराची स्टेज जाणून घेण्यासाठी, तुमचे डॉक्टर एक्स-रे, लॅब चाचण्या आणि इतर चाचण्या किंवा प्रक्रियांचे आदेश देऊ शकतात. या बऱ्याचदा तशाच प्रकारच्या चाचण्या असतात ज्या सुरुवातीला कर्करोगाचे निदान करण्यासाठी वापरल्या जातात.

बहुतांश स्टेजिंग प्रणालींमध्ये याबद्दल माहिती समाविष्ट असते:

- ट्यूमर शरीरात कुठे स्थित आहे
- ट्यूमरचा आकार
- कर्करोग जवळच्या लिम्फ नोड्समध्ये पसरला आहे का
- कर्करोग शरीराच्या वेगळ्या भागात पसरला आहे का

TNM प्रणाली

अनेक स्टेजिंग प्रणाली आहेत. काही, जसे की TNM स्टेजिंग प्रणाली, अनेक प्रकारच्या कर्करोगासाठी वापरल्या जातात. इतर एका विशिष्ट प्रकारच्या कर्करोगासाठी विशिष्ट असतात.

TNM प्रणाली सर्वात जास्त वापरली जाणारी कर्करोग स्टेजिंग प्रणाली आहे, आणि बहुतांश रुग्णालये आणि वैद्यकीय केंद्रे कर्करोग अहवालासाठी ती त्यांची मुख्य पद्धत म्हणून वापरतात. तुम्हाला तुमच्या पॅथॉलॉजी अहवालात तुमचा कर्करोग या पद्धतीने वर्णन केलेला दिसण्याची शक्यता आहे, जोपर्यंत तुमच्या कर्करोगाच्या प्रकारासाठी वेगळी स्टेजिंग प्रणाली नसेल. वेगळ्या स्टेजिंग प्रणाली असलेल्या कर्करोगांच्या उदाहरणांमध्ये मेंदू आणि पाठीच्या कण्यातील ट्यूमर आणि रक्ताचे कर्करोग समाविष्ट आहेत.

TNM प्रणालीमध्ये:

- **T** मुख्य (प्राथमिक) ट्यूमरचा आकार आणि व्याप्ती दर्शवतो.
- **N** जवळच्या लिम्फ नोड्सची संख्या दर्शवतो ज्यात कर्करोग आहे.
- **M** कर्करोग मेटास्टॅसाइज्ड झाला आहे का हे दर्शवतो—प्राथमिक ट्यूमरपासून शरीराच्या इतर भागांमध्ये पसरला आहे.

प्रत्येक अक्षरानंतरचे क्रमांक अधिक तपशील देतात, जसे की T1N0MX किंवा T3N1M0.

प्राथमिक ट्यूमर (T):

- TX: मुख्य ट्यूमर मोजता येत नाही.
- T0: मुख्य ट्यूमर सापडत नाही.
- T1, T2, T3, T4: मुख्य ट्यूमरचा आकार आणि/किंवा व्याप्ती. क्रमांक जितका जास्त, ट्यूमर तितका मोठा किंवा तो जवळच्या ऊतींमध्ये तितका जास्त वाढला आहे. T ला आणखी विभागले जाऊ शकते, जसे की T3a आणि T3b.

प्रादेशिक लिम्फ नोड्स (N):

- NX: जवळच्या लिम्फ नोड्समधील कर्करोग मोजता येत नाही.
- N0: जवळच्या लिम्फ नोड्समध्ये कर्करोग नाही.
- N1, N2, N3: कर्करोग असलेल्या लिम्फ नोड्सची संख्या आणि स्थान. क्रमांक जितका जास्त, तितके जास्त लिम्फ नोड्समध्ये कर्करोग आहे.

दूरचा मेटास्टॅसिस (M):

- MX: मेटास्टॅसिस मोजता येत नाही.
- M0: कर्करोग शरीराच्या इतर भागांमध्ये पसरलेला नाही.
- M1: कर्करोग शरीराच्या इतर भागांमध्ये पसरला आहे.

स्टेज क्रमांक 0 ते 4

अनेक कर्करोगांसाठी, TNM संयोजने पाच कमी-तपशीलवार स्टेजमध्ये गटबद्ध केली जातात:

- **स्टेज 0** — असामान्य पेशी उपस्थित आहेत पण जवळच्या ऊतीत पसरलेल्या नाहीत. याला कार्सिनोमा इन सिटू (CIS) असेही म्हणतात. CIS कर्करोग नाही, पण तो कर्करोग बनू शकतो.
- **स्टेज I, स्टेज II, आणि स्टेज III** (स्टेज 1, 2, आणि 3 असेही लिहिले जाते) — कर्करोग उपस्थित आहे. क्रमांक जितका जास्त, कर्करोग ट्यूमर तितका मोठा आणि तो जवळच्या ऊतींमध्ये तितका जास्त पसरला आहे.
- **स्टेज IV** (स्टेज 4 असेही लिहिले जाते) — कर्करोग शरीराच्या दूरच्या भागांमध्ये पसरला आहे.

क्रमांक जितका जास्त, कर्करोग तितका जास्त प्रगत आहे. कर्करोगाचे अधिक तपशीलवार वर्णन करण्यासाठी पहिल्या क्रमांकानंतर अक्षरे आणि क्रमांक अनेकदा जोडले जातात. उदाहरणार्थ, स्टेज 2 प्रोस्टेट कर्करोगाला 2A, 2B, किंवा 2C मध्ये आणखी विभागले जाऊ शकते.

स्टेजचे वर्णन करण्याचा आणखी एक मार्ग

आणखी एक स्टेजिंग प्रणाली, जी डॉक्टरांपेक्षा कर्करोग नोंदणीद्वारे जास्त वापरली जाते, कर्करोगाला पाच मुख्य श्रेणींपैकी एकात गटबद्ध करते. तुम्ही अजूनही डॉक्टर किंवा नर्सला हे शब्द वापरताना ऐकू शकता:

- **इन सिटू** — असामान्य पेशी उपस्थित आहेत पण जवळच्या ऊतीत पसरलेल्या नाहीत.
- **स्थानिक** — कर्करोग तो जिथे सुरू झाला त्या ठिकाणापुरता मर्यादित आहे, पसरण्याचे कोणतेही चिन्ह नाही.
- **प्रादेशिक** — कर्करोग जवळच्या लिम्फ नोड्स, ऊती किंवा अवयवांमध्ये पसरला आहे.
- **दूरचा** — कर्करोग शरीराच्या दूरच्या भागांमध्ये पसरला आहे.
- **अज्ञात** — स्टेज शोधण्यासाठी पुरेशी माहिती नाही.

TNM, स्टेज क्रमांक, किंवा या श्रेणींद्वारे वर्णन केले तरीही, ध्येय एकच आहे: कर्करोग किती पसरला आहे हे नोंदवणे जेणेकरून टीम काळजीची योजना करू शकेल.

विश्वसनीय स्रोतावर आधारित

हा National Cancer Institute वर आधारित शैक्षणिक माहितीचा सोप्या भाषेतील अनुवाद आहे. संपूर्ण आणि अद्ययावत माहितीसाठी कृपया मूळ स्रोत वाचा. केवळ शैक्षणिक माहिती — वैद्यकीय सल्ला नाही. नेहमी तुमच्या स्वतःच्या काळजी टीमशी बोला.

National Cancer Institute: cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging

अद्यतनित: 2026-09-15

तुम्हाला मोफत दुभाषी मिळण्याचा अधिकार आहे. अमेरिकेतील (युनायटेड स्टेट्स) ज्या रुग्णालयांना आणि दवाखान्यांना फेडरल निधी मिळतो, त्यांनी तुम्हाला कोणताही खर्च न घेता पात्र दुभाषी उपलब्ध करून देणे बंधनकारक आहे. तुम्ही स्वागतकक्षात किंवा तुमच्या भेटीपूर्वी दुभाष्याची मागणी करू शकता. तुमच्यासाठी भाषांतर करण्यासाठी कुटुंबातील सदस्य किंवा मुलाला सोबत आणण्याची गरज नाही.

ऑनलाइन: cancerexplained.org/languages/mr/cancer-staging

cancerexplained.org वरील इंग्रजी लेखातून अनुवादित. स्रोताशी पडताळलेली आवृत्ती इंग्रजी आवृत्ती आहे.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

कोणताही बदल न करता मोफत छापू, प्रत काढू आणि शेअर करू शकता. परवानगीची आवश्यकता नाही. कृपया वैद्यकीय मजकुरात बदल करू नका. संदर्भ: cancerexplained.org. शैक्षणिक माहिती, वैद्यकीय सल्ला नाही.